

Naturvernforbundet
Buskerud

Naturvernforbundet
Hallingdal

Til Flå kommune

postmottak@flaa.kommune.no

6. september 2023

Høringsuttalelse til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for områderegeringsplan Skardsdalen

Naturvernforbundet i Buskerud og Naturvernforbundet i Hallingdal uttaler seg om oppstart av planarbeid og om planprogram for Skardsdalen områderegering.

Hovedkonklusjon:

Naturvernforbundet vil primært be om at oppstarten av dette planarbeidet avlyses og skrinlegges. Argumentene for dette følger nedenfor, i tre deler: Om planverket, om verdiene i eksisterende hyttemiljø og om naturverdiene.

1: Kommuneplanene

Kommuneplanens arealdel gjelder for perioden 2015 – 2027, vedtatt i 2016, og bør etter plan og bygningsloven behandles i løpet av hver kommunestyreperiode, i løpet av første år i ny periode. Kommuneplanens samfunnsdel gjelder for 2022 – 2034, og har en arealstrategi som sier at fritidsbygg skal komme innenfor allerede godkjente planer og at kommunen vil videreføre satsingen på konsentrert utbygging i områdene Høgevarde, Skardsdalen og Turufjell.

Om planverket

Vi kan ikke se at kommuneplanens arealdel er behandlet i inneværende kommunestyreperiode, med unntak av at kommunes planstrategi 2020 – 2023 omtaler kommuneplansystemet. Det er prinsipielt og samfunnsmessig galt at kommunen i samarbeid med utbygger nå lanserer enda en områderegeringsplan, som i realiteten er en form for mini-kommuneplan for Skardsdalen. Gjennom en slik bit for bit områderegering, som Flå kommune praktiserer, blir kommuneplanens arealdel ikke et styrende, aktuelt og overordnet plandokument hvor dagens situasjon legges til grunn for planlegging og beslutninger.

Samfunnsdelens arealstrategi peker på konsentrert utbygging blant annet i Skardsdalen, en dal som allerede er utbygd gjennom hele etterkrigstida. Arealstrategien sier at fritidsbygg skal komme innenfor allerede godkjente planer, i Høgevarde, Skardsdalen og Turufjell.

Videre utbygging i Skardsdalen er ikke innenfor allerede godkjent plan. Her er det en sterk motsetning mellom prinsippet om allerede godkjent plan og oppstart av områderegeringsplan for Skardsdalen. Områderegeringsplanen for Skardsdalen er heller

ikke naturlig fortetting i tilknytning til etablerte områder der en kan bruke eksisterende infrastruktur (ref planprogrammet).

Eventuell realisering av områdereguleringsplan for Skardsdalen vil ikke dekkes av eksisterende infrastruktur. Dette vil føre til store tiltak, som vei, vann, kloakk, renseanlegg, og i tillegg et stort alpinanlegg opp til 1200 meter i snaufjellet. Dette vil ødelegge landskapet, gi negativ landskapsvirkning og i tillegg være unødvendig overetablering av alpinanlegg i områdene, i tillegg til Turufjell. Åpning og utbygging av veisystemene med tilgang fra Krøderen og Flå begge veier vil øke presset og belastningen på det eksisterende hyttemiljøet og på naturverdiene.

Vi vil også peke på kravet til 100 meter belte fra vatn og vassdrag med helårs vannføring. Området ser ut til å ha mange bekker, elver og tjern og her må 100 metersregelen gjelde.

Når mange hytter blir bygd tett i eit område, fortetting, vil det føre med seg mange skjæringer i terrenget p g a alle hyttene, veier til hyttene, grøfter for vann, avløp og kabler osv. Mange skjæringer medfører at den naturlige vanntransporten i jorda tar nye veier. Ved store nedbørmengder slik som vi har sett i det siste, vil faren for flom øke dramatisk. NVE må derfor inn å gjøre grundige flom- og skredanalyser i Skardsdalen, dersom planarbeidet blir gjennomført, noe vi altså ikke anbefaler.

2: Om verdiene i eksisterende hyttemiljø

Skardsdalen framstår som et vennlig, balansert, tradisjonelt hytteområde med mindre fotavtrykk og mindre negative resultater for naturen i området. Skardsdalen er bygget ut gjennom mer enn 70 år. Antallet eksisterende hytter er nok for dette flotte området, og mer enn en fordobling vil redusere de gode kvalitetene i området.

Områdereguleringsplan for Skardsdalen, sett i sammenheng med og koblet til Turufjell, er utbyggerstyrt og ikke samfunnsstyrt. Dette er ikke fortetting, dette er urbanisering og bygging av fjellandsbyer.

Det er 266 hytter i Skardsdalen i dag, som representerer tradisjonen og det langsiktige. Tradisjonen og det langsiktige vil miste verdi, og de som har holdt til i Skardsdalen gjennom opp til 70 år, har krav på å bli tatt på alvor i denne saken.

3: Om naturverdiene i Skardsdalen

Vi har omtalt naturverdiene, landskapet og de eksisterende kvalitetene i hovedpunktene over, men vil kommentere feil i planprogrammet når det gjelder naturmangfold:

I planprogrammet står at innhenting av ny kunnskap f eks rundt naturmangfold og naturfarer vil være med å danne grunnlaget for den nye arealbruken på stedet i sameksistens med det som alt er etablert. Samtidig bommer utbygger og Flå kommune på beskrivelsen av status i følgende formulering i planprogrammet:

I planprogrammets punkt 6.1 står det under Naturmangfold at det «*ikke er registrert arter av spesiell interesse, viktige naturtyper eller annet viktig naturmangfold innenfor planområdet eller i nær tilknytning til planområdet*».

Årsaken er at området er lite/ufullstendig kartlagt m h t naturmangfold, ref Biofokus kartutsnitt 2022. Dette kan forklare at det ikke er registrert arter av spesiell interesse i området. Det betyr likevel ikke at det ikke er områder, naturtyper eller arter av spesiell interesse i Skardsdalen.

Umiddelbart inntil søndre del av planområdet er det en hekkelokalitet for sårbar rovfugl. Det er en aktiv lokalitet som jevnlig er i bruk. Den er kjent for kommunen, Statsforvalteren og grunneier. Hensynet til denne faller inn under nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet, jf. rundskriv T-2/16, punkt 3.6, strekpunkt «- Andre arter som er spesielt hensynskrevende». Bevaring av denne hekkelokaliteten vil legge betydelige begrensninger på mulighetene for utbygging i søndre del av planområdet.

Vi vil også påpeke at fjellveggene videre nordover i Skardsdalen bør undersøkes for å klarlegge om det er flere hekkelokaliteter for sårbare fuglearter. Det gjelder spesielt områdene på vestsiden av dalen. Hvis det blir avdekket slike lokaliteter, vil det sette begrensninger for hva som kan bygges ut på vestsiden av Skardselvi.

Det gir grunn til bekymring for hva «innhenting av ny kunnskap betyr» når eksisterende kunnskap beskrives så galt som vist ovenfor mht rovfugl.

Avslutning

Naturvernforbundet er løpende engasjert i Flå kommunes planer om regulering av nye hytteområder, vi viser bl a til vår høringsuttalelse om Høgevarde 19. Det er på tide å ta en pause og ta et overblikk over videre utvikling i Flå når det gjelder nedbygging av natur. Realisering av planene i Skardsdalen vil føre til urimelig stor samla belastning på området. Området vil endre karakter fra et område med spredt hyttebygging til hytteby. Ny infrastruktur og mange nye hytter vil også føre til at en del myr blir ødelagt.

En helt fersk meningsmåling i 10 av Norges største hyttekommuner viser at halvparten av de fastboende i disse kommunene mener at omfanget av nye hytteområder i deres kommune må dempes/tas ut. Dette bør være en vekker for både utbyggere, administrative og politiske myndigheter også i Flå kommune. Å fortsette nedbygging av naturen i det omfang, takt og tempo som Flå kommune gjør, er ikke bærekraftig. Kommunene må ta sitt konkrete og lokale ansvar etter de internasjonale avtalene og i henhold til de nasjonale målene. Naturavtalen krever handling lokalt, fordi klimaendringene og nedbyggingen av naturverdiene skjer lokalt.

Martin Lindal
styreleder Buskerud

Olav Arne Løstegaard
styreleder Hallingdal

Tor Kristian Eriksen
fylkessekretær